

Βικτόρ Ουγκώ και Παιδεία

*«Το Νοέμβριο ...του 1848 οι φοιτητές του Παρισιού είχαν ξεχυθεί στα πεζοδρόμια και διεκδικούσαν, μεταξύ άλλων, κονδύλια για την Παιδεία. Ο συγγραφέας και βουλευτής Βικτόρ Ουγκώ έβγαλε τότε στην Εθνοσυνέλευση ένα λόγο για το θέμα αυτό. Το να κάνεις οικονομία στις δαπάνες για την εκπαίδευση, είπε, είναι διπλά ανόητο. Πρώτον, γιατί τα ποσά που θα κερδίσεις είναι, τελικά, ασήμαντα. Δεύτερον, γιατί ουσιαστικά δεν θα έχεις κερδίσει. Θα έχεις χάσει. "Σας καλώ, κύριοι, να ψάξετε τη συνείδησή σας - είπε ο Ουγκώ. Να ρωτήσετε τα αισθήματά σας. Ποιος είναι ο μεγαλύτερος κίνδυνος στις μέρες μας; Η αμάθεια. Αυτή πρώτα, και μετά η φτώχεια. Αυτή είναι που ξεχειλίζει, αυτή μας πολιορκεί. Είναι δυνατό σε τέτοιους καιρούς, μπροστά σ' έναν τέτοιο κίνδυνο, να πλήξετε όλους τους θεσμούς, όλα τα ιδρύματα που το έργο τους είναι να χτυπούν την αμάθεια;».

Κύριοι, συνέχισε ο Ουγκώ στο λόγο του εκείνο, πριν από 159 χρόνια, "βλέπετε πού βαδίζουμε. Από τη μία η βαρβαρότητα στους δρόμους και από την άλλη η βάνδαλη συμπεριφορά του κράτους. Δεν υπάρχει, σας βεβαιώ, άλλη πρόνοια από την υλική. "Βίαιη" πρόνοια δεν νοείται. Τα χονδροειδή αστυνομικά μέτρα δεν είναι "πρόνοια". Και το ξέρουν, δόξα τω Θεώ, όλες οι πολιτισμένες κοινωνίες. Τα βράδια ανάβουμε στις πόλεις μας τους φανοστάτες. Το ηθικό σκοτάδι, όμως, δεν το βλέπετε; Δεν νιώθετε την ανάγκη να ανάψουν και οι πνευματικοί πυρσοί; Μια νόσος ηθική, βαρύτερη, μας τυραννά και μας υποσκάπτει. Είναι παράξενο, αλλά αυτή η ηθική νόσος δεν είναι παρά η υπερβολή των υλιστικών τάσεων. Και πώς να τις πολεμήσουμε; Μα, αναπτύσσοντας τις πνευματικές τάσεις. Πάρτε από το σώμα και δώστε στην ψυχή...".

Για να γίνουν αυτά, κύριοι, λέει ο μεγάλος Ουγκώ, "μας χρειάζονται σχολεία. Χρειάζονται ακαδημαϊκές έδρες, βιβλιοθήκες, θέατρα και μουσεία. Χρειάζονται όλα εκείνα τα κέντρα όπου μπορείς να μαθαίνεις, να σκέφτεσαι, να γίνεσαι καλύτερος. Μόνον έτσι μπαίνει το φως στον ανθρώπινο νου. Είναι στο χέρι σας να κάνετε τη χώρα μας κέντρο ενός υπέροχου πνευματικού κινήματος. Δεν μας λείπουν τα ταλέντα, ούτε η διάθεση. Αυτό που λείπει είναι η ενθάρρυνση, με ενθουσιασμό, από μέρους της κυβέρνησης. Καταψηφίζω λοιπόν κάθε περικοπή δαπανών η οποία θα μείωνε τη λάμψη που χαρίζουν τα γράμματα, οι επιστήμες και οι τέχνες. Δεν έχω λόγια για τους εισηγητές τέτοιων οικονομιών. Είστε αξιοθρήνητοι. Νομίζετε ότι κόβετε δαπάνες, ενώ κόβετε την αίγλη της χώρας. Εγώ αρνούμαι. Για την αξιοπρέπεια της Γαλλίας, για την τιμή της Δημοκρατίας".

Στη χώρα μας όχι μόνο δεν πριμοδοτούμε τη δημόσια εκπαίδευση, αλλά την ιδιωτικοποιούμε. Αυτά που γράφει ο γνωστός συγγραφέας στην Ελλάδα του 2007 είναι επίκαιρα. Ποιος, αλήθεια, θα το περίμενε. Στην Ελλάδα του 2007 οι φανοστάτες είναι σβηστοί και η Παιδεία έχει αφεθεί στις δυνάμεις του εμπορίου».

Σπυρίδων Κορωναίος, Παγκράτι